

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ – СТАРА ЗАГОРА

ДОКЛАД
ЗА
КАЧЕСТВОТО НА ВОДАТА
ЗА ПИТЕЙНО-БИТОВИ ЦЕЛИ
В ОБЛАСТ СТАРА ЗАГОРА
ЗА 2019 Г.

Изискванията по наблюдението и контрола на водоснабдителните системи и качеството на водата за питейно-битови цели са регламентирани в:

- Закон за водите
- Закон за здравето
- Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (ДВ, бр. 30 от 2001 г.) (Директива 98/83/ЕС);
- Наредба № 3 за условията и реда за проучване, проектиране утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (ДВ. бр. 88 от 2000 г.).

Съгласно изискванията на чл. 9, ал. 1 от Наредба № 9 РЗИ – Стара Загора, ВиК ЕООД – Стара Загора и Общините, които сами водоснабдяват населените места ежегодно разработват съвместни програми за мониторинг на питейните води в област Стара Загора.

РЗИ - Стара Загора извършва непрекъснато наблюдение на качеството на питейната вода, подавана за нуждите на населението в гр. Стара Загора и областта. Броят на пунктовете, честотата и вида на мониторинга са съобразени с изискванията на Наредба № 9 от 16 март 2001г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

Водоснабдяването на населението на Старозагорска област с вода за питейно-битови цели се осъществява в 129 Зони на водоснабдяване, от тях 7 зони на водоснабдяване се стопанисват от общинските администрации и 122 от „ВиК“ ЕООД – Стара Загора.

Няма зони на водоснабдяване, които не са обхванати с мониторинг.

Мониторинг от група А

През 2019 г. по показателите на мониторинга от група А са проведени изпитвания на 1008 проби от водопроводната мрежа на населеното място, от които 918 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 90 или 8,9 %.

През 2018 г. по показателите на мониторинга от група А са проведени изпитвания на 1229 проби от водопроводната мрежа на населеното място, от които 1189 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 40 или 3,3 %.

През 2017 г. по показателите на мониторинга от група А са проведени изпитвания на 1158 проби от водопроводната мрежа на населеното място, от които 1120 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 38 или 3,3 %.

Мониторинг от група Б

През 2019 г. по показателите на мониторинга от група Б са проведени изпитвания на 210 проби от водопроводната мрежа на населеното място, от които 176 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 34 или 16,2 %.

През 2018 г. по показателите на мониторинга от група Б са проведени изпитвания на 188 проби от водопроводната мрежа на населеното място, от които 174 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 14 или 7,4 %.

През 2017 г. по показателите на мониторинга от група Б са проведени изпитвания на 176 проби от водопроводната мрежа на населеното място, от които 167 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 9 или 5,1 %.

По физико-химични показатели:

През 2019 г. са извършени общо 22991 изследвания от водопроводната мрежа на населеното място по показателите на мониторинга от група А и Б, от които 134 изследвания са нестандартни или 0,6 %.

През 2018 г. са извършени общо 19464 изследвания от водопроводната мрежа на населеното място по показателите на мониторинга от група А и Б, от които 56 изследвания са нестандартни или 0,3 %.

През 2017 г. са извършени общо 16780 изследвания от водопроводната мрежа на населеното място по показателите на мониторинга от група А и Б, от които 33 изследвания са нестандартни или 0,2 %,

Отклоненията в качествата на питейната вода по **химични показатели** за област Стара Загора са по показател нитрати.

По микробиологични показатели:

През 2019 г. са извършени 4058 изследвания от водопроводната мрежа на населеното място, от тях 8 анализа са нестандартни или 0,2 %.

През 2018 г. са извършени 4387 изследвания от водопроводната мрежа на населеното място, от тях 6 анализа са нестандартни или 0,1 %.

През 2017 г. са извършени 3196 изследвания от водопроводната мрежа на населеното място по показатели коли форми, Ешерихия коли, ентерококи, общ брой микроорганизми и сулфитредуциращи кластридии, съгласно изискванията на Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели. От извършените изследвания 21 анализа са нестандартни или 0,7 %.

От проведените анализи са установени следните проблеми в качеството на питейните води:

- Несъответствия по микробиологичните показатели

Най-честите отклонения са в по-малки населени места, със стара и амортизирана водопроводна мрежа, липса на пречиствателни съоръжения за механично пречистване на водата при повърхностни водоизточници, амортизирано оборудване, извършване на ремонтни дейности по водопроводната мрежа както и несвършена технологична схема на водоснабдяването. При вземане на повторна проба не са констатирани несъответствия.

- Отклонения по показател „нитрати”

Основни причини са неправилно използване на азотни минерални торове в разрез с добрите земеделски практики, неспазване на изискванията по отношение събирането, съхраняването и обезвреждането на торовия отпадък в животновъдството, липса на канализация и съоръжения за пречистване на фекално-битовите води в по-малките населени места. Проблемът е трудно решим, тъй като нитратите са трайно присъстващо неорганично съединение във водата и няма разработени достъпни и масово приложими в практиката методи за отстраняването им от големи количества вода.

Възможностите за решаване на проблема са свързани преди всичко с изграждане на нови водоизточници или смесване на водите от проблемните водоизточници с води с добро качество, с цел разреждане на нитратите до допустимата стойност, чрез

изграждане на връзки с други зони на водоснабдяване. Утвърждаване на санитарно-охранителни зони около водоизточниците и спазване на режимите в тях.

По радиологични показатели:

през 2016 г. са изследвани 27 бр. проби по радиологични показатели, от които 2 проби не отговарят по показател „Обща алфа активност“ и 2 проби не отговарят по показатели „Обща алфа активност“ и „Обща бета активност“. Съгласно предписание до ВиК ЕООД – Стара Загора взетите последващи изследвания на допълнителни естествени радионуклиди показват, че 2 проби съответстват на нормативната база и 2 проби не отговарят по показател „Обща алфа активност“ но индикативната доза е в норма.

През 2017 г. са изследвани 30 бр. проби по радиологични показатели, от които 6 проби не отговарят по показател „Обща алфа активност“. Съгласно предписание до ВиК ЕООД – Стара Загора взетите последващи изследвания на допълнителни естествени радионуклиди показват, че 2 проби съответстват на нормативната база, 1 проба не отговаря по показател „Обща алфа активност“ но индикативната доза е в норма а за останалите 3 проби се извършват контролни изследвания по допълнителни естествени радионуклиди.

През 2018 г. са изследвани 30 бр. проби по радиологични показатели, от които 3 проби не отговарят по показател „Обща алфа активност“ и 1 проба по показател „Обща бета активност“. Съгласно предписание до ВиК ЕООД – Стара Загора взетите последващи изследвания на допълнителни естествени радионуклиди показват, че 2 проби съответстват на нормативната база, а за 1 проба се извършват контролни изследвания по допълнителни естествени радионуклиди.

През 2019 г. са изследвани 26 бр. проби по радиологични показатели, от които 1 проба не отговарят по показател „Обща алфа активност“. Съгласно предписание до ВиК ЕООД – Стара Загора се извършват контролни изследвания по допълнителни естествени радионуклиди.

Мониторинг питейни води ВиК ЕООД – Стара Загора

Мониторинг от група А

През 2016 г. по показателите на мониторинга от група А са проведени изпитвания на 1093 проби, от които 1016 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 77 или 7,0 %.

През 2018 г. по показателите на мониторинга от група А са проведени изпитвания на 1134 проби, от които 930 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 204 или 18,0 %.

През 2019 г. по показателите на мониторинга от група А са проведени изпитвания на 1088 проби, от които 899 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 189 или 17,4 %.

Мониторинг от група Б

През 2016 г. по показателите на мониторинга от група Б са проведени изпитвания на 316 проби, от които 254 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 62 или 19,6 %.

По **физико-химични показатели** през 2016 г. са изследвани общо 1349 проби, от които 81 са нестандартни или 6,0 %.

По **микробиологични показатели** през 2016 г. са изследвани 1313 проби, от които 17 са нестандартни или 1,3 %.

През 2018 г. по показателите на мониторинга от група Б са проведени изпитвания на 305 проби, от които 251 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 54 или 17,7 %.

През 2019 г. по показателите на мониторинга от група Б са проведени изпитвания на 303 проби, от които 234 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 69 или 22,8 %.

През 2017 г. са изследвани общ брой проби 1427, от които 1135 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 292 или 20,5 %.

През 2018 г. са изследвани общ брой проби 1439, от които 1181 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 258 или 17,9 %.

През 2019 г. са изследвани общ брой проби 1405, от които 1147 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 258 или 18,4 %.

По радиологични показатели:

През 2016 г. са изследвани 20 бр. проби по радиологични показатели. Всички проби съответстват на нормативните изисквания.

През 2019 г. са изследвани 14 бр. проби по радиологични показатели. Всички проби съответстват на нормативните изисквания.

Отклоненията по микробиологични показатели, които са установени в някои зони се дължат на технически проблеми – повреди в автоматичните системи за дезинфекция, кражби на оборудването. В тези случаи са отстранени повредите по апаратурата и е увеличено временно количеството на дезинфектанта, до излизане на отрицателен резултат по микробиологични показатели.

Остават отклоненията по показателя „естествен уран“ в с. Казанка.